

XXI. századi használói igények és könyvtári lehetőségek a salgótarjáni Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézetben*

A digitalizálásig vezető út

A könyvtárak története, tevékenysége ókori, középkori gyökerekig vezethető vissza. Az alexandriai könyvtártól a kolostori könyvtárakon, udvari könyvtárakon, humanista könyvtárakon és a tudományos szakkönyvtárakon át jutottunk el a nemzeti könyvtárak létrejöttéig. Ez az út voltaképpen a magánkönyvtáraktól a nyilvános közkönyvtárakig vezetett, mígnem kialakultak a könyvtári hálózatok. A könyvtáros szakmát tehát a kezdetektől az átalakulás, a folyamatos változás és fejlődés jellemezte.

Történetükben változó adat- és információhordozók szerepeltek. Kezdetben a kövek, oszlopok, agyagtáblák, később a pergamen- és papirusztekercsek szolgálták az információk, fontosabb események megőrző anyagaként. Ezen anyagok használatával születtek meg a felbecsülhetetlen értékű kódexek, kézzel írott könyvek. A papír és a nyomtatás feltalálása után széles körben terjedt az olvasás és a tudás. Az anyagok változása, a technikák fejlődése a nyomtatott könyvek, az elektronikus könyvek, a digitális könyvek, a CD-ROM-ok, az adatbázisok és az internet világhoz vezetett.

Az anyagok változásának és a technika fejlődésének következtében a rögzítés eszközei is átalakultak. Kezdetben volt az írnok, majd scriptoriumokban készültek a könyvek. Másolóműhelyekben szaporodtak a példányszámok, ahol szorgos kezek készítették a másolatokat. Valódi művészi munkák születtek ebben az időszakban. Gutenberg találmányának köszönhetően a nyomtatás tette elérhetővé a szélesebb rétegek számára, hogy a hétköznapi ismereteket és a tudást elsajátítsák. A sokszorosító eljárások hatására olcsóbbá váltak a könyvek, és az egyházi oktatás eredményeként lassan-lassan mindenkire eljutott a Biblia, majd az imakönyvek és a kalendáriumok is fellelhetőek lettek az otthonokban.

A sokszorosító eljárást és az írógép feltalálását követően az addig kézzel készített könyvleltárak is átalakultak. Létrejötték a cédulakatalógusok, amelyek egész fal nagyságú szekrényekké növekedtek a gyűjtemény nagyságának növekedésével párhuzamosan. Az 1980-as évek végén kezdtek elterjedni a számítógépek. A könyvtári katalógusok rövid időn belül adatbázisokká alakultak.

---

* A tanulmány a Salgótarjában, 2012. június 8-án, *A hagyományos könyvtári világ szeleitei – a digitális kor könyvtára. Megfér egymás mellett?* című konferencián elhangzott előadás anyagából készült.

A könyvtártípusok és az adatrögzítésre használt anyagok változtak ugyan, de a könyvtárak funkciója, célja, alapfeladata évezredek alatt sem változott. A megőrzés, a feltárás és a visszakereshetőség biztosítása mindvégig megmaradt. A táradalom elvárásainak megfelelően fokozatosan bővült a tevékenység, mára kiegészült többek között a tájékoztatás, az információszolgáltatás és a felhasználóképzés feladataival is.

Az idők során a könyvtáros-kép és a könyvtáros tevékenysége szintén folyamatosan változott. Az első ókori könyvtárosok filozófusok, bölcselek voltak. Az egyházi kolostori könyvtárakban az egyház képviselői őrizték, kezelték a könyvtárakat, majd a szerzetesek vették át e feladatot. Szent Jeromos a ma élő és tevékenykedő könyvtárosok védőszentjévé vált. A középkorban és a humanizmus idején tudósok vezették és vigyázták a könyvgyűjteményeket. Az újkori modern könyvtáros-kép sztereotípiákat tükrözött: hosszú-hosszú ideig a könyvtárosságot, ezzel együtt a könyvtárosokat csak a könyvvel és az olvasással azonosították. A könyvtáros-ábrázolásokon jól megfigyelhető, hogy mindig könyvespolc közelében vagy könyvvel a kézben, szemüvegben jelenítették meg alakjukat, és konttyal ábrázolták a könyvtáros hölgyeket. Gyakran a szigorú, zord magatartást, a sokat olvas, sokat tud, okos, jelzőket is rájuk aggatták. A számítógépek elterjedésével átalakult ez a kép. Az infobróker kifejezés is begyűrűzött a könyvtárosok jellemzésére használt szavak közé. A pozitív jelzők megsokasodtak, a segítők könyvtáros és a technikai újdonságokat kezelni tudó, jól tájékozott, kedves, tanult, művelt tulajdonságok jelentek meg a társadalom által megalkotott, a könyvtárosokkal azonosított személy jellemzőjeként.

Természetesen az eddig említett változásokat a használói igények változása, leginkább a mindenkori társadalmi környezet befolyásolta, generálta. A társadalmi környezet változott, ennek hatására, a könyvtáraknak is folyamatosan változniuk kellett. Ez a kölcsönösen egymásra ható folyamat napjainkban is erősen működik. Elmondható, hogy szakmánk mindig jól reagált és alkalmazkodott, a XX. századtól nem csak követte a megjelenő igényeket, hanem felismerte a lehetőséget a technikai fejlődésben, és valódi tudásközvetítő intézményekké, szolgáltató és hiteles információs helyekké alakultak a gyűjtemények.

XXI. századi Nógrád megyei helyzetkép

Intézményünk, a Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet (BBMKI) a magyarországi könyvtári hálózat részeként működik. Dokumentumtípusaink között a hagyományos és nem hagyományos dokumentumok egyaránt megtalálhatók. Gyűjteményünkben – mint manapság minden megyei könyvtár gyűjteményében – a nyomtatott, a hangzó, a vizuális, az elektronikus, a digitális anyag, az adatbázis és az internetes tartalom is megtalálható. A Salgótarjánban lévő könyvtárunk a megyeszékhelyen élők igényeit napi szinten kiszolgálja, könyvtári és közművelődési szolgáltatást nyújt Nógrád megye valamennyi lakosa számára. (Nógrád megye ellátandó lakossága 2011. január 1-jén, a KSH adatok alapján 201 919 fő, Salgótarján lakossága a 2012-es népszámlálás adatai alapján 37 166 fő.) Megyénk, sajnos, a hátrányos helyzetű megyék közé tartozik. Az ipari tevékenység napjainkban drasztikusan lecsökkent, az 1990-es évek után fokozatosan szinte

megszűnt. A lakosság összetételére az elöregedés, a magas nyugdíjas és munkanélküli százalékos arány és a nagyszámú roma lakosság jellemző.

Ennek függvényében könyvtárhasználóink összetétele 2011-ben a következőképpen alakult: 18 év alatt leginkább szervezeten, óvodai vagy iskolai kertek között jönnek hozzánk a fiatalok. Pedagógusok és könyvtárosaink együttműködésének köszönhetően elmondhatjuk, hogy a 18 év alatti korosztály rendszeres könyvtárlátogató. Az aktív nyugdíjas réteg civil szervezetekben tevékenykedik. Őket ezeken a szervezeteken keresztül tudjuk a leghatékonyabban megszólítani. Manapság rendkívül fontos az egymást segítő együttműködések kialakítása. Intézményünknek számos együttműködő partnere van, több civil szervezettel és iskolával ezt írásos megállapodás keretében is rögzítettük, megnevezve az együttműködési területeket, feladatokat és lehetőségeket.

A Nógrád megyében és Salgótarjánban működő szociális és egészségügyi otthonok lakóit szintén könyvtárhasználóink között üdvözölhetjük minden évben. Az ő speciális igényeik kiszolgálásához képzett, szakavatott könyvtárosokra és a hagyományos dokumentumokon túl speciális dokumentumtípusok beszerzésére, speciális technikai eszközök alkalmazására, azok szolgáltatására és új módszerek alkalmazására is szükség van. Ezekben az esetekben vállaljuk, hogy szolgáltatásaink igénybevételét úgy tesszük lehetővé, hogy házhoz szállítjuk az igényelt dokumentumokat. A beiratkozott diákok száma magas, ők alkotják a használóink felét. Diákként adminisztráljuk a nappali tagozaton tanulók összességét, tehát ebben a kategóriába nem csak a 14 éven aluli korosztály szerepel. Használóink mintegy negyede aktív korú, munkahellyel rendelkező felnőtt személy, húsz százaléknyi nyugdíjas korú és tíz százaléku munkanélküli státusban lévő olvasó.

A könyvtárak tevékenysége manapság tágabb értelmet kapott. A XXI. században tere hódítottak a digitális eszközök, az elektronikus dokumentumok. Ezért ma már nem csak különböző típusú dokumentumok kölcsönzőhelye könyvtárunk. Feladatunk a fejlődésnek köszönhetően kiszélesedett. Nem csak mi magunk tanuljuk az új ismereteket, tanítjuk is. Minden korosztálynál igényként mutatkozik, és jól működő szolgáltatásunk a használó képzés. A kor elvárásainak megfelelő tudásközvetítést végzünk. Internethasználatra és digitális műveltségre, a digitális tartalmak megismerésére tanítjuk az érdeklődőket. Természetesen mindenkit a saját ismereteinek, korának és érdeklődési körének megfelelően. Mindenki és minden korosztály más-más alapismerettel érkezik hozzánk, más okból és más indítástól tanul, ezt munkánk során mindig tiszteletben tartjuk.

A fiatalok könnyen elsajátítják a számítógépek, a technikai eszközök és az internet használatát, de a tudatos és célirányos internethasználatra nekünk kell megtanítanunk őket. Felelőségünk ezen a területen a legnagyobb. Minden korosztály képzése során felhívjuk a figyelmet az internet veszélyeire; nemcsak a pozitív oldalt hangsúlyozzuk, hanem arról is tájékoztatást adunk, mit ne tegyenek, mire figyeljenek a világháló használata során. Vannak olyan felnőtt látogatóink, akik eddigi munkájuk során nem ismerkedtek meg a számítógépek használatával. A hátrányos helyzetű olvasóinknál gyakori, hogy nincs otthon számítógépük és internetelésük. Ők óriási lemaradással indulnak ezen a területen. Sokszor intézményünkben találkoznak először a számítógéppel, annak használatára is meg kell tanítanunk őket. A munkakeresők esélye például ezen ismeretek hiányában minimálisra csökken. A nyugdíjas korosztályt

leggyakrabban az unokák, a gyerekek készítetik arra, hogy elsajátítsák a technikai vívmányok használatát. De nem ritka a tanulás vágya, a belülről jövő érdeklődés sem. Hiszen az aktív nyugdíjas személyek sem szeretnék kimaradni az új technika által nyújtott élményekből. Közülük sokan szívesen használják a digitális eszközöket.

A BBMKKI terei, gyűjteményei és a használóknak nyújtott szolgáltatásai

Könyvtárunk valamennyi részlegére jellemző, hogy hagyományos és nem hagyományos szolgáltatásokkal, dokumentumokkal várja az olvasókat, mert így tudják biztosítani a gyors, hiteles, pontos, korszerű, széles körű információszolgáltatást.

Az intézménybe érkezők első állomása a nyilvántartó pult. Napjainkban a kölcsönzések nyilvántartása, az olvasói adatok kezelése elektronikusan történik, a könyvtár dokumentumairól elektronikus katalógust építünk. Mindezt az 1998-ban bevezetett Corvina integrált könyvtári rendszer alkalmazásával tesszük. A nyilvántartó pultban a könyvtárosok személyes segítség nyújtása mellett az önkiszolgáló kölcsönző pultot is használhatják látogatóink. Fontos megjegyezni, hogy az önkiszolgáló pultot leginkább a középiskolás és a felsőoktatásban részt vevő fiatalok használják; mások szívesebben választják a személyes kontaktust, és igénylik a könyvtárossal való párbeszédet. A nyilvántartó pultban lehetőség van a dokumentumok előjegyzésére és jelenleg teszt üzemmódban működik a 24 órás on-line szolgáltatás, amelynek bevezetése után már otthonról önállóan is hosszabbíthat, előjegyezhet a beíratkozott olvasó.

Adatbázisainkat több munkaállomásról fejlesztjük. A feldolgozó részleg az újonnan beletárolt dokumentumok adatait, a módszertani osztály a megyében általunk ellátott települések dokumentumait építi az adatbázisba. A helyismereti részleg a helyismereti információt tartalmazó írárok adatainak felvitelét, a nyilvántartó pultban szolgálatot teljesítő kollégák pedig az olvasói adatok és a kölcsönzések adminisztrációját végzik.

Gyermekrészlegünkben a 14 éven aluli gyermekek a leporellók, a mesekönyvek és a nyomtatott ifjúsági irodalom mellett megismerhetik a számítógép használatát, az internethasználatot, az internetes játékokat, az elektronikus folyóiratokat, a hangoskönyveket. Meséket, zenéket hallgathatnak, filmeket nézhetnek, megtanulhatják a CD-k, DVD-ROM-ok és az adatbázisok használatát. Kollégáink különböző témákban rendszeresen olvasónapló pályázatokat hirdetnek, kézműves, irodalmi program-sorozatok keretében pedig kézügyességüket, fantáziájukat és szókinccsüket fejlesztjük. Irodalmi és könyves ünnepekhez kapcsolódva képi, zenei aláfestéssel bővített tematikus könyvtári órákat, egész napos interaktív foglalkozásokat szervezünk.

Felnőtt részlegünkön a hagyományos dokumentumkölcsönzés mellett, a könyvtárközi kölcsönzés, az irodalomkutatás, a témafigyelés, nem ritkán a szociális munka is megjelenik. Minden esetben saját dokumentumállományunk és különböző adatbázisok használatával tesszük teljessé munkánkat és az olvasók maximális kiszolgálását. Közhasznú információszolgáltatásunk adatbázisa a könyvtáros segítségével telefonon és személyesen is elérhető. Folyamatosan nyújtott szolgáltatásunk az EU információs sarok és a nemzetiségi-dokumentumellátás, illetve információszolgáltatás.

Virtuális Olvasótermünkben tíz darab számítógéppel, nyomtatóval várjuk látogatóinkat. Itt lehetőségük van a technikai eszközök és a számítógépes programok önálló használatára, de igény esetén segítséget is nyújtunk. A felhasználó képzés helyszíne is ez a terület, és itt zajlanak az Internet Fiesta, az Őszi Könyvtári Napok, a Gyermekek Jogainak Hete, a TÁMOP-pályázatok, a népszámlálás és egyéb rendezvények technikai háttérrel igénylő eseményei is. Intézményünk e-Magyarország pontként is működik.

Kojnok Nándor Olvasóterem és Helyismereti Gyűjteményünkben folyóiratokat, napilapokat, kézikönyveket lapozgathatnak nyomtatott és elektronikus formában a tanuló, kutató látogatók és a napi sajtó iránt érdeklődők. CD-jogtárat, helyismereti dokumentumokat és információkat kérhetnek tájékoztató kollégáinktól. Folyóirat-nyilvántartó programunk és egyéb adatbázisok (MATARKA, MOKKA, ODR, NAVA stb.) alkalmazásával segítjük a hozzánk fordulókat. A különféle adatbázisok használata könyvtárosaink számára napi követelmény a tájékoztató, irodalomkutató, témafigyelő tevékenységük során. Helyismereti képeslap- és plakátgyűjteményünk digitalizált formában, intézményünkben és otthonról is megtekinthető, a TÁMOP-pályázat eredményeként létrehozott közös megyei portál használatával. Helyismereti gyűjteményünkben megtalálható és digitalizált változatban kívülről is elérhetőek a *Palócföld* című folyóirat számai 1955-től. Több mint 5000 pdf-formátumú anyag tartalmazza a folyóirat megjelent számainak teljes szövegét és illusztrációit.

A *Nyelvi–Zenei Gyűjteményben* a nyelvtanuláshoz, nyelvoktatáshoz kapcsolódó nyomtatott és elektronikus dokumentumokat kínáljuk, valamint a film, színház, zene különböző típusú kiadványait szolgáltatjuk: mint például internetes tartalmak, adatbázisok, YouTube, NAVA, MANDA, hangos-könyvek, CD-k, DVD-k, folyóiratok, nyomtatott dokumentumok formájában. A vakok és gyengén látók számára speciális szolgáltatásokat biztosítunk, például felolvasó gép, lapolvasó-, digitalizáló gép, nagyító gép, kézi nagyítók, öregbetűs könyvek, hangos-könyvek, indukciós hurok. A lapolvasó–digitalizáló gép felolvassa a behelyezett lapról a nyomtatott szöveget (magyar, angol, német nyelven is), majd lehetőség van arra, hogy mindezt számítógépes fájlként hangformátumban elmentsük, azaz digitalizáljuk. Egyre gyakrabban jelentkezik az igény, hogy otthoni hang- és videoanyagokat konvertáljunk digitális formátummá. Ezeket a kéréseket kivételesen indokolt esetekben tudjuk csak teljesíteni, mert a mindennapi szolgáltatásban való bevezetésének feltételei még nincsenek kidolgozva.

Természetesen mindig vannak olyan olvasói kérések, amikor a kért dokumentumot csak felkutatni tudjuk, kézbe adni nem. Ebben az esetben élünk a könyvtárközi szolgáltatás lehetőségével. Más könyvtártól postai vagy elektronikus úton megkérjük a dokumentumot. Nem ritkán mi vagyunk a küldő fél. Az elektronikus formában szolgáltatott dokumentumokat megőrizzük, ezáltal is folyamatosan gyarapodnak digitalizált anyagaink. Módszertani tevékenységünk végzésekor az adatbázis építésén túl a letéti cserék adminisztrációját és a statisztikai jelentés bekérése, összesítése és elkészítése során is a technika nyújtotta modern lehetőségekkel élünk. Csakúgy, mint valamennyien, a Közművelődési Osztály munkatársai is nagy részben elektronikus úton végzik tájékoztató, információszóró és információbegyűjtő munkájukat, vagy nemzetiségi és szakmai programjaik tervezését és szervezését.

Kétszintes könyvraktárunkban különleges értékeink hagyományos formában őrződnek, amelyekből könyv-, könyvtártörténeti és helyismereti, honismereti témákban *Bóna Kovács Károly Galériánkban* rendszeresen rendezünk kiállításokat. Kiállító terünkben szívesen fogadjuk a képzőművészet valamennyi területéről érkező művészeket, a nógrádi településeket és a vándorkiállításokat. A *Palócföld* folyóirat kiadói tevékenységét intézményünk végzi, a szerkesztőség könyvtárunkban működik. A folyóirattal kapcsolatos információk és a legújabb számok tartalomjegyzéke honlapunkon megtekinthető.

Az internet kínálta lehetőségek

A 2000-es évektől a gyűjteményszervezés, a dokumentumrendelés szintén túlnyomórészt elektronikus úton, digitális adatbázisok használatával történik. Az adatbázisok célja az információközvetítés, a tájékoztatás, ezek mindig szorosan kapcsolódnak a gyűjteményhez. Felépítésük és keresési lehetőségük támogatják az információs műveltség elsajátítását. Mára hagyományossá vált, hogy a nyomtatott könyvekhez mellékleként az elektronikus hanganyag is hozzátartozik, gyakran a szerző felolvasásában. Ennek köszönhetően az úgynevezett „hangos-könyveket” már nemcsak a sérült emberek, hanem a jobb anyagi helyzetben lévő, egészséges, modern technikát alkalmazó, azokat használni tudó, de időhiánnyal küszködő, olvasóink is szívesen hallgatják. Könyvtárunk honlapján (www.bbmh.hu) elektronikus könyvajánlót működtetünk, ahol a legfrissebben állományunkba került kiadványokra irányítjuk a figyelmet. Ugyanitt folyamatosan hírt adunk soron következő rendezvényeinkről, majd az események után képes, rövid összefoglalót adunk közzé. További lehetőségeket kínál és a mindennapjaink része az elektronikus levelezés, a levelezőlisták, a blog, a közösségi oldalak használata. TIOP-pályázat segítségével sikerült professzionális digitalizáló gépet beszereznünk, amellyel terveink szerint a helyismereti témájú, egyedi dokumentumainkat szeretnénk digitalizálni. Ennek a munkafolyamatnak a megkezdéséhez a könyvtárak helyzetének rendeződésére, fenntartói biztonságra, és a jelenleginél sokkal stabilabban tervezhető jövőképre van szükségünk.

Összegzés, avagy válasz a konferencia kérdésre

Fontosnak érzem hangsúlyozni, hogy a közművelődési könyvtárak esetében minden típusú könyvtárra igény van. Egyik nem helyettesítheti a másikat. Mindennapi munkánkat, feladatunkat, küldetésünket csak ezek közös használatával tudjuk végezni, illetve teljesíteni. A hozzánk érkező kérdéseket és a használói elvárásokat ezek ismeretével vagyunk képesek kielégíteni. Az ismeretszerzés létszükséglet, folyamatos tevékenység életünkben, nélkülözhetetlen része mindennapjainknak, hatással van a személyiségünkre, annak fejlődésére, életminőségünket, munkavégzésünket befolyásolja. A könyvtárak és a könyvtárosok főszerepet kapnak ezen a területen. Feladatuk, hogy támogassák az olvasást és az információs műveltséget akkor is, amikor a kultúraváltás folyamata zajlik. Napjainkban sokat hallani, hogy a digitális bevándorlók oktatják a digitális bennszülötteket. Gyermkeink beleszületnek a

technikai vívmányok használatába, el sem tudják képzelni, milyen volt számítógép, internet, mobiltelefon nélkül élni. A világ felgyorsult, hőmpölyögnek az információk, naponta új találmányok születnek, lehetetlenné vált a teljesség igényével gyűjteni. Ezért kiemelten fontos a könyvek és az internetes tartalmak tudatos kiválasztása, a helyes szelektálás. Az olvasás szeretete, ismerete nélkül nincs új ismeretszerzés, és megoldhatatlan feladat a talált információk komplex felhasználása. Az olvasás mindennapos tevékenységgé, szokássá válásához meg kell teremtenünk a könyvtárhasználatban az egyenlő esélyt, és új, minőségi szolgáltatásokat kell bevezetnünk. Erre kell használnunk a magyarországi pályázatokat és az Európai Unió által kínált lehetőségeket.

Az okostelefonok, e-book olvasók, táblagépek, digitális filmek és a 3D, 4D korában élünk, és akárcsak a múltban, a jelenben és a jövőben is hatással lesz ránk a társadalmi környezet. Mindig lesznek élenjárók, akik a fejlődést diktálják, és valószínűleg mindig lesz igény arra, hogy a friss ismereteket, a tudást, és a tudáshoz vezető út eszközeit szélesebb rétegek számára elérhetővé tegyük, és az alkalmazásukhoz szükséges ismereteket terjesszük.

„Ugyan Gutenberg találmánya alakította ki mai világunkat összes csodájával és kihívásaival, annak idején senki sem látta előre, maga Gutenberg sem, hogy a nyomtatás ilyen nagy hatással lesz életünkre. Most ugyanígy vagyunk – elnagyolt vázlatokat nem számítva –, aligha tudja bárki is megjósolni a digitalizáció hatásait jövőbeli életünkre.” (Jason Epstein) (ford. Kerekes Pál)

FELHASZNÁLT IRODALOM

2011. évi népszámlálás. Előzetes adatok (összeáll. Bojer Anasztázia et. al.) Budapest, KSH Népszámlálási Főosztály, 2012.
- Balassi Bálint Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet 2011. évi statisztikai jelentése. Salgótarján, BBMKKI, 2012.
- Kerekes Pál: E-book kalauz. Budapest, Kossuth Kiadó, 2011. 200 p.
- Egyetemes könyv- és könyvtártörténet (összeáll. és szerk. Bényei Miklós.) Debrecen, Debreceni Egyetem Matematikai és Informatikai Intézete, 2001.
- Egyetemes könyvtártörténet (szerk. Tóth Gyula.) Szombathely, Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola, 1984.
- Marshall McLuhan: A Gutenberg-galaxis. Budapest, Trezor, 2001.
- Kéki Béla: Az írás története. Budapest, Vince Kiadó, 2000.
- Szántóné Balázs Edit: Írástörténet és történelemtanítás. Budapest, Tankönyvkiadó, 1986.
- Tevan Andor: A könyv évezredek útja. Budapest, Gondolat, 1984.
- Frédéric Barbier: A könyv története. Budapest, Osiris, 2005.
- Fritz Funka: Könyvismeret. Budapest, Osiris, 2004.
- Fitz József: A magyar nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1959.

Ludasi Tünde